

8219.

2687

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW

HISTORYI I ZABYTEKÓW KRAKOWA

ZA ROK 1915.

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW
HISTORII I ZABYTKÓW KRAKOWA
ZA ROK 1915.

SPRAWOZDANIE WYDZIAŁU.

Pod względem finansowym rok ubiegły był jeszcze gorszym aniżeli 1914. Otrzymaliśmy wprawdzie subwencję miejską i połowę subwencji rządowej, wkładki jednak członków spadły do minimum; złożyły się na to różne przyczyny, w pierwszym rzędzie drugi rok trwająca wojna i trudności skomunikowania się z członkami, a nadto ogólna drożyzna, toteż dochody nasze obniżyły się o 3008 K 99 h w porównaniu z r. 1914.

Odpowiednio do stanu finansów musieliśmy ograniczyć naszą działalność wydawniczą, mimo to długi nasze za druk wydawnictw z roku 1914 i 1915 wynoszą jeszcze bardzo poważną kwotę, bo około 5500 K.

Z publikacyi ukazały się tylko Nr. 50 i 51 »Biblioteki krak.« z dwutomową pracą prof. Wacława Tokarza: »Kraków w początkach powstania styczniowego i wyprawa na Miechów«.

»Rocznik Krakowski XVII«, obejmujący tylko jedną pracę Dra Franciszka Kleina p. t. »Stary Kraków«, ale za to bogato ilustrowany, jest ukończony, obecnie odbijają się ilustracye, co ze względu na brak sił drukarskich trwało dłużej niż w normalnych czasach; w niedługim czasie będzie rozesłany członkom.

Ze względu na stan finansowy druk następnego Rocznika, do którego niektóre prace są już gotowe, musimy odłożyć na później, podobnie ma się rzecz z Biblioteką krak.

Zamierzona na r. 1915 wystawa historyczna dla uczczenia setnej rocznicy utworzenia Rzeczypospolitej krak. nie doszła do skutku z powodu wojny.

Z powodów od nas niezawisłych nie urządziliśmy w ubiegłym roku tradycyjnego obchodu »konika zwierzynieckiego«.

Wskutek zarządzenia przez władzę wojskową spisu dzwonów, mających być ewentualnie zajętymi na cele wojenne, postanowiliśmy zająć się inwentaryzacją dzwonów krak., która obejmie ich opisanie, pomiary, odciski napisów a przy dzwonach starych lub z cechami artystycznymi odlewy gipsowe inwokacyi, medalionów, rzeźb, aby na wypadek rekwizycyi pozostały wierne ślady dawnych dzwonów. W pracy tej, mającej znaczenie dla historyi sztuki i kultury, poparła nas Akademia Umiejętności kwotą 400 K., Towarzystwo opieki nad polskimi zabytkami sztuki i kultury kwotą 500 K., Grono c. k. konserwatorów Galicyi zachodniej kwotą 200 K. Towarzystwo nasze przeznaczyło na ten cel 400 K. Komitet złożony z pp. Stanisława Cerchy, Adama Chmiela, Dra Feliksa Kopery, X. Gerarda Kowalskiego i X. Piotra Śledziewskiego pod przewodnictwem Dra Stanisława Tomkowicza, rozpoczął pracę od Krakowa. W miarę środków i czasu inwentaryzacja obejmie i okolicę Krakowa.

Mimo złego stanu finansowego wypłaciliśmy 500 K Gminie m. Krakowa tytułem ostatnich dwóch rat przyrzeczonego datku za r. 1914 i 1915 na odnowienie domostw przy kościele św. Idziego, przez co ostatecznie załatwiliśmy naszą akcyę wlokącą się od r. 1916, a mającą na celu uratowanie budynków, pochodzących

z r. 1784, stanowiących charakterystyczne i malownicze zakończenie stoków Wawelu.

Przemarsze wojsk państw centralnych przez Kraków, udział twierdzy w walkach określanych jako bitwa pod Limanową wywołały duże zainteresowanie się naszym miastem za granicą, co objawiło się w całych szeregach artykułów, poświęconych przeszłości i zabytkom Krakowa, zwłaszcza w prasie austriackiej i niemieckiej. Niejeden z nich jest wcale poważną pracą pod względem objętości i treści. Wielką pomocą dla autorów były nasze monografie o Krakowie wydane po niemiecku, francusku i angielsku.

Ogłoszony przez Gminę m. Krakowa konkurs na historię Krakowa witamy z radością, mamy przekonanie, że blisko dwudziestoletnia nasza działalność ułatwi autorom pod wielu względami pracę, w której zmuszeni będą oprzeć się głównie na naszych zdobyczach naukowych pomieszczonych w Roczniku i Bibliotece.

Bezpłatnie ofiarowaliśmy nasze wydawnictwa Krajowemu Urzędowi konserwatorskiemu w Krakowie.

Książki nadesłane Towarzystwu w darze lub w drodze zamiany oddaliśmy do biblioteki Archiwum aktów dawnych m. Krakowa, tejsamej instytucji ofiarowaliśmy 18 fotografii z lat 1856—1857 przedstawiających wybitniejsze osobistości krak. w tych latach, pochodzących ze zbioru artysty malarza p. Władysława Pochwalskiego.

Z podziękowaniem zwracamy się do Ministerstwa Oświaty za udzielenie subwencji 1000 K i do Gminy m. Krakowa za subwencję 1200 K — nie możemy pominąć także, że dzienniki krak. jak

w latach poprzednich tak i obecnie udzielały nam swego poparcia.

P. Bolesław Orzechowicz, właściciel dóbr z Kalnikowa, wpisał się niedawno, jako członek założyciel naszego Towarzystwa, z wkładką 200 K a nadto pragnąc uczcić pamięć śp. rodziców i żony nadesłał 600 K na wpis Dra Andrzeja Orzechowicza, Zofii z Obniskich Orzechowiczowej i Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej na członków założycieli. Ten obywatelski hojny dar będzie cenną pomocą dla finansów Towarzystwa, toteż ofiarodawcy serdecznie zań dziękujemy.

Smutne wspomnienie poświęcamy naszym zmarłym członkom. Znaczniejszy ich szereg niż w innych latach, a nie o wszystkich doszły nas wiadomości.

Na polu chwały polegli śp. Dr Ludwik Bąkowski, pełen nadziei młody historyk, Stefan Friedlein, członek starej rodziny krak. i miastu dobrze zapisanej, hr. Emanuel Pusłowski, szczerze interesujący się przeszłością naszego miasta i Stanisław Gabryel Żeleński znany w szerokich kołach przemysłowych i artystycznych.

Do nich należy śp. Dr Adolf Sternschuss, długoletni członek naszego Wydziału, autor prac: »Godła domów krakowskich«, pomieszczonej w Roczniku II. i »Dom Jana Matejki«, drukowanej jako Biblioteka Krak. Nr. 9., który mając rangę porucznika w armii, zgłosił się jako szeregowiec do legionów polskich, dając piękny przykład poświęcenia się dla sprawy ojczystej.

Z żalem wspominamy także wybitnych prawników śp. Artura Bardzkiego w Warszawie i śp. Dra Juliana Morelowskiego w Krakowie, obydwoh pracujących na polu naukowem, Dra Franciszka Bujaka b. prezydenta sądu, znanego filantropa, Antoniego Filewicza, Maryę Mayerberg, Władysława Rabczańskiego, Cezara

Hallera, wybitnego obywatela, członka od kilku wieków w Krakowie osiadłej rodziny, która na wielu polach wielkie położyła zasługi, historyka i pedagoga Juliusza Miklaszewskiego, znanego z obywatelskiej działalności Jana Pajaka, Wincentego Warzyńskiego, wreszcie wybitnego uczonego i filantropa prof. Bolesława Wicherkiewicza, tudzież prof. Macieja Leona Jakubowskiego, założyciela szpitala św. Ludwika i kolonii w Rabce.

W ostatnich czasach umarł śp. prof. Dr Stanisław Domański, przez blisko pół wieku członek rady miejskiej krak., jeden z założycieli naszego Towarzystwa, gorący orędownik ochrony zabytków naszego miasta, żywiący rzadko spotykany kult dla przeszłości Krakowa, prawdziwy jego miłośnik i obywatel dobrze zasłużony na wielu polach swej długoletniej działalności dla dobra ogółu.

Obraz stanu finansowego podaje szczegółowe sprawozdanie dochodów i wydatków oraz tabela statystyczna :

Rok	Ilość członków	Dochód	Rozchód	Pozostałość
		Koron hal.	Koron hal.	Koron hal.
1897	176	1364 76	937 82	+ 426 94
1898	327	5065 91	3760 55	+ 1305 36
1899	377	7989 90	6180 30	+ 1809 60
1900	482	9258 81	8992 01	+ 266 80
1901	502	6387 76	5468 47	+ 919 29
1902	511	7504 44	5958 71	+ 1545 73
1903	524	9834 77	9487 50	+ 347 27
1904	637	10522 32	10329 63	+ 192 69
1905	642	14618 40	13992 09	+ 626 31
1906	647	11651 95	10925 87	+ 726 08
1907	673	10995 19	10155 40	+ 840 79
1908	655	11678 80	11115 40	+ 563 40
1909	648	14864 58	12901 57	+ 1963 01
1910	628	14802 63	13977 97	+ 824 66
1911	648	13473 37	12857 35	+ 616 02
1912	680	16681 89	14625 67	+ 2056 22
1913	679	13219 63	10405 45	+ 2814 18
1914	622	7892 53	6259 78	+ 1632 75
1915	618	4883 54	3043 97	+ 1839 57

SPRAWOZDANIE KASOWE ZA CZAS OD 1. STYCZNIA DO 31. GRUDNIA 1915 R.

Dochód.

1. Saldo z r. 1914	1632'75 K
2. Wkładki członków zwyczajnych	859'— „
3. Subwencya gminy m. Krakowa	1200'— „
4. Subwencya Ministerstwa Oświaty	1000'— „
5. Dochód ze sprzedaży wydawnictw	117'74 „
6. Odsetki od kapitału obrotowego z r. 1915	74'05 „
Ogółem	4883'54 K

Rozchód.

1. Druk wydawnictw	890'— K
2. Roboty introligatorskie	110'— „
3. Inwentaryzacya dzwonów	250'— „
4. Przeniesiono do funduszu rezerwowego	500'— „
5. Podatek ekwiwalentowy	30'74 „
6. Wieniec dla śp. Dra Sternschussa	25'— „
7. Czysznz za magazyn	216'— „
8. Wydatki drobne i portorya	106'63 „
9. Kancelarya	780'— „
10. Kursor i pobór wkładek	135'60 „
	3043'97 K
Saldo ¹⁾	1839'57 „
Ogółem	4883'54 K

FUNDUSZ REZERWOWY.

Dochód.

1. Saldo z r. 1914.	626'42 K
2. Przeniesiono z funduszu obrotowego	500'— „
3. Odsetki za r. 1915	30'47 „
Ogółem	1156'89 K

Rozchód.

1. Gminie m. Krakowa ostatnie dwie raty (1914 i 1915) na budynki koło św. Idziego	500.— K
Saldo	656.89 „
Ogółem	1156'89 K

¹⁾ Obciążone znacznym długiem około 5500 K za druk wydawnictw.

FUNDUSZ ŻELAZNY (CZŁONKÓW ZAŁOŻYCIELI).

1. Saldo z r. 1914 . . .	2903*95 K
2. Odsetki za r. 1915 . . .	117*30 „
Saldo . . .	3021*25 K

FUNDUSZ ŹRÓDEŁ HISTORYCZNYCH.

1. Saldo z r. 1914 . . .	2457*38 K
1. Odsetki za r. 1915 . . .	99*26 „
Saldo . . .	2556*64 K

Podskarbi:
Edward Kubalski w. r.

Za komisję kontrolującą:
Władysław Baran w. r.
Józef Seruga w. r.

SKŁAD WYDZIAŁU W ROKU 1915.

Prezes:	Wiceprezes.
Dr Krzyżanowski Stanisław	Dr Muczkowski Józef
Sekretarz:	Podskarbi:
Dr Kaczmarczyk Kazimierz	Kubalski Edward

CZŁONKOWIE WYDZIAŁU:

Dr Bąkowski Klemens	Lepszy Leonard
Cercha Stanisław	Dr Mycielski Jerzy
Chmiel Adam	Noskowski Witold
Chronowski Eustachy	Dr Pagaczewski Julian
Hendel Zygmunt	Prokesch Władysław
Dr Kopera Feliks	Dr Ptaśnik Jan
X. Kowalski Gerard O. C.	Dr Tokarz Wacław
Dr Kutrzeba Stanisław	Dr Tomkowicz Stanisław

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Raczyński August	Seruga Józef	Dr Twaróg Feliks
------------------	--------------	------------------

CZŁONKOWIE¹⁾ TOWARZYSTWA W R. 1915.

CZŁONKOWIE HONOROWI:

Piekosiński Franciszek †

Sokołowski Maryan †

CZŁONKOWIE ZAŁOŻYCIELE:

1. Anczyc Wacław, wł. drukarni	6 Chronowski Jaxa Eustachy
2 Bąkowski Klemens dr, adw.	7. Czartoryski Zygmunt książę
3. Biblioteka Kórnicka	w Rokossowie
4. Branicka Anna hr. w Wila-	Rygier Michał †
nowie	Świeykowski Emanuel †
5 Cech rzeźników i masarzy	8. Tomkowicz Stanisław dr
w Krakowie	

¹⁾ Spis Członków zwyczajnych opuszczamy obecnie, ponieważ listy ich z po-
wodu wojny nie można było skontrolować.

